

УДК 636.2.083:637.1

Півторак Я.І., доктор с.-г. наук, професор

Матеуш В.Л., асистент

Голодюк І.П., кандидат с.-г. наук, доцент

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Ґжицького

ЧИ ГОТОВІ МИ ДО ВСТУПУ В СОТ?

При вступі України у світову організацію торгівлі (СОТ) особливо високі вимоги ставляться не лише щодо кількості, але і якості тваринницької продукції, в першу чергу, - молока. Для підвищення надоїв молока у корів винятково важливе значення має їх нормована годівля та особливо, спрямоване вирощування ремонтних телиць, з яких формуються череди високопродуктивних корів.

Досвід передових країн Європи і Північної Америки показує, що в сучасних умовах вже досягнуто показників зростання виробництва продукції молочного скотарства у 3-4 рази порівняно зі середніми даними господарств України.

Перспектива розвитку - за крупнотоварним виробництвом, де є можливість застосувати новітні технології та сучасні методи механізації і автоматизації процесів.

В наших умовах для годівлі великої рогатої худоби використовуються об'ємисті корми: зелена маса, кукурудзяний силос, сіно, здобрена січка соломи, коренеплоди та їх відходи (жом, меляса), концентрати 20-30%. На цьому базується і буде опиратися на перспективу молочне скотарство України.

Найціннішими кормами для худоби є зелені злаково-бобові трав'яні сумішки. Вони багаті протеїном, цукрами, вітамінами та мінеральними речовинами. Містять трави і стимулюючі речовини, тому більшість корів приходять в охоту саме під час випасання. Молоко корів при цьому найдешевше і високопоживне.

У країнах Заходу особливо високі вимоги ставлять до чистоти молочної продукції. Свіжовидоєне молоко на цих фермах може перебувати до 5 днів і не скисає.

В останні роки в кращих господарствах Волині і Рівненщини проведено семінари-навчання із залученням широкої аудиторії керівних сільськогосподарських кадрів. На семінарах учасники ознайомилися з переобладнаними на новий лад фермами та введеними в дію новими технологіями, які повністю відповідають сучасним вимогам. Реконструкцію здійснено і на молочних фермах приватно-орендного сільськогосподарського підприємства імені Т.Шевченка Горохівського району Волинської області, де проводять дослідження працівники кафедри годівлі тварин і технології кормів ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Ґжицького. Цю технологію слід рекомендувати для впровадження і в інших господарствах регіону, оскільки вона враховує не лише досягнення зарубіжних країн, але й набутий місцевий досвід як передового господарства на Волині.

Розмір череди молочних корів у господарстві залишається в існуючих, апробованих роками розмірах – 600-900 голів. Зростання розмірів череди до 3 тис. голів і більше при безпасовищному утриманні корів, як це заплановано здійснити у

ЗАТ агропромислової корпорації „Зоря” на Рівненщині, не знайшло підтримки керівників семінару. В Західному регіоні України влітку слід обов’язково застосовувати пасовищне утримання. Це забезпечує одержання цінного вітамінного і дешевого молока та здорових тварин. Вихід телят при цьому складає 92%. Дощове літо, що часто переважає в західних областях України, дозволяє одержувати високі врожаї трав. Було б нерозумно їх не використовувати на корм. Це також запорука дії енергоощадної технології.

Утримання корів у приміщенні безприв’язне, боксове. Роздавання кормів здійснюється сучасними кормороздавачами-змішувачами. Концентрати входять до складу сумішок. Лише сіно не подрібнюється і не включається в сумішки. Приміщення поділене на 4 секції у які відібрані корови з однаковими надоями. Це дозволяє нормувати годівлю корів за продуктивністю. Сухостійні корови відокремлені.

В доїльному залі господарства, куди поступають корови на доїння, встановлені сучасні доїльні установки типу „ялінка” німецької фірми „Westphalia Surge” та обладнання первинної обробки молока охолодження молока. Установка одночасно обслуговує 20 корів. Тривалість доїння однієї корови – 5 хв., високопродуктивних – 8 хв.

Нова технологія потребує менше затрат праці (обслуговуючого персоналу) при цьому також більш ощадно витрачаються корми, що підвищує рентабельність виробництва молока.

Якість молока на цих фермах повністю відповідає європейським стандартам, що є важливим фактором для молочних ферм у системі СОТ.

Велику увагу надають заготівлі високоякісного силосу із кукурудзи воскової сплості, зібраної і належно подрібненої (1,5-2,0 см) силосозбиральними комбайнами типу „John Deere” та сінажу із злаково-бобових сумішок (конюшина з тимофіївкою, райграсом). Скошена сумішка трав підсушується в полі до 45-55% вологи і підбирається з одночасним подрібненням. Доброякісний злаково-бобовий сінаж в значною мірою замінює у господарстві сіно. Оскільки у сінажі добре зберігаються листочки, поживність сухої речовини у ньому є вищою, ніж у сіні.

На корову згодують в день 15 кг силосу, 10 кг сінажу, 0,5-0,8 кг меляси, 3-4 кг комбікорму та інші корми (січка соломи ярих культур, здобрена мелясою чи жомом, брагою, мінеральні підгодівлі).

З цього можна зробити висновок, що досягнути конкурентоспроможності молочним господарствам України з Європейськими фермами можна лише після запровадження подібних технологій з виробництва молока.